

Софийски проучвател

ГОДИНА XXVII

БРОЙ 10
(727)

2. VI. 1988 Г.
СОФИЯ

ОРГАН НА ПАРТИЙНИТЕ, АДМИНИСТРАТИВНИТЕ, ПРОФСЪЮЗНИТЕ И КОМСОМОЛСКИТЕ РЪКОВОДСТВА ПРИ ГЕОЛОГОПРОУЧВАТЕЛНО ПРЕДПРИЯТИЕ — СОФИЯ И ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА ГЕОФИЗИЧНИ ПРОУЧВАНИЯ И ГЕОЛОЖКО КАРТИРАНЕ — СОФИЯ

КОМПЕНСАЦИИ

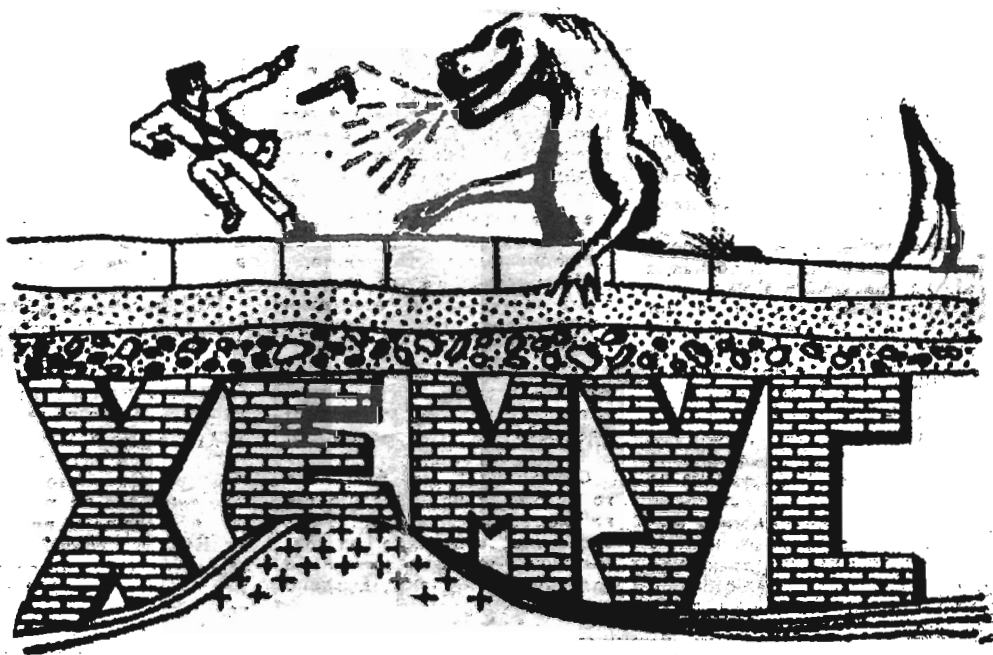
СТ. Н. С. КГМН МИ ХАЙЛ СТАЙКОВ — ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЪЛГАРСКОТО ГЕОЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО

През последните години интересът на геолозите към новите и алтернативни минерални суровини нараства. Откриването, проучването и усвояването на такива (нетрадиционни) суровини ще повлияе положително на геоложката ефективност и в значителна степен ще компенсира изчерпващи се възможности по отношение на традиционните минерални суровини.

На нетрадиционните минерални суровини беше посветена състоялата се скоро в Кошница (Злата Идака) — Чехословакия, Втория международна конференция по икономика на минералните суровини и геологопроучвателните работи, организирана от лияния на СИВ.

Понятията „нови“ и „алтернативни“ минерални суровини бяха ясно дефинирани. Нови са минералните суровини, чието промишлено значение се налага едва в последните 10—20 години. Алтернативни са суровините, които при някои производства заместват традиционно употребяваните. В зависимост от научно-техническите постижения една суровина в някоя страна може да бъде нова или алтернативна, а в друга страна — традиционна.

В условията на нашата страна като нови суровини се очертават златосъдържащите вторични кварцити, самостоятелните сребърни руди, жилавият кварц, графитът, фосфорит-глюковитите, цезолитите, минерализираните и термоминералните води, термичките

ти, алувиите, фелдшпат-кварцовите пясъци и други. Необходимо е геолозите и технолозите да изучат и приложат опита на страните, в които тези суровини започват да стават традиционни.

При алтернативните източници вниманието се привлича от халцедононите пясъци при с. Опака, Поповско-минерална суровина, установена за първи път в света. За използването им като заместител на други суровини е разработена икономически ефективна технология за производството на водно стъкло, волфстопил, фаянсови плочи, каменшови и киселиноустойчиви изделия, цветно стъкло и други. Българитите, установени и проучени също за първи път у нас и в света край Бургас след решаването на някои технологични и икономически проблеми могат да бъдат използвани като заместители на фелдшпат-кварцовата керамика, при производството на петроситали, микроторове и други. Алтернативни минерални суровини у нас могат да бъдат редица други, предимно неметални суровини-ултрабазити, алкални сиенити, резидуални глинки.

Главната област, където трябва да се търсят сега нови и алтернативни суровини са неметалните полезни изкопаеми. Това се обяснява с обстойството, че за разлика от рудите и въглищата, където ценността на суровината се определя преди всичко от съдържанието на полезния компонент, качеството на неметалните полезни изкопаеми се оценява и в зависимост от физическите и физико-химическите свойства и особености на минералния им състав, обхващат на които е твърде широк и многообразен.

Като всичко нетрадиционно, така и новите и алтернативните минерални суровини не винаги са своевременно претърпени от промишлеността. Зеолитите, например, които са една уникална суровина с 22 изучени технологични свойства, намират сега ограничено приложение чрез използването само на няколко от тези свойства.

На конференцията беше подчертано значението на технологичните изследвания още в хода на геологопроучвателните работи за нетрадиционни суровини. Така, тези суровини могат да бъдат групирани по два фактора-геоложки и техноложки в три групи. Най-трудна е третата група, при която полезното изкопаемо се намира в неклассическа геоложка обстановка и изисква не класически начин на преработка. Типичен пример от та-

ВЕСТНИК
„ХЕМУС“
БРОЙ 1 (23)
2. VI. 1988 Г.
ИЗДАНИЕ НА
БГД
ГОСТУВА НА
В. „СОФИЙСКИ
ПРОУЧВАТЕЛ“

зи група е находище „Асарел“. В неклассически геоложки условия тук се намира глинестата суровина, която чрез специфични технологични методи може да бъде добита за нуждите на керамиката, произходството на неметалургичен алуминиев окис и други.

Списъкът на новите и алтернативни минерални суровини непрекъснато се обновява. За успешната реализация на тези суровини обаче е необходимо съгласуването между геоложкия, технологическият и икономическият фактор. По-напред трябва да се насочваме към възможно най-пълноценно и безопасно за околната среда използване на минералните суровини.

Идеята за създаване на Карпато-Балканската Геологическа Асоциация е дадена от група карпатски геолози в 1922 г. Първият конгрес на Асоциацията е свикан в 1925 г. в Полша. България, която става член на КБГА през 1958 г., е домакин на VII конгрес, проведен през 1965 г. През септември 1989 г. нашата страна за втори път ще бъде седалище на поредния XIV конгрес на Асоциацията. Конгресът ще се проведе от 20 до 23 септември 1989 г. в София.

На конгреса ще се обсъждат преди всичко регионални и методологични проблеми, за сягашни Карпато-Балканския регион (КБР). Наред с тях ще бъдат допускани и доклади от по-общ геоложки характер, имащи фундаментално или приложно значение, и отразяващи съвременното ниво на развитието на геоложките науки. Работата на конгреса ще протече в десет секции, съответстващи на официално функциониращите комисиони на КБГА. В първи циркулар са обявени темите, които ще се дискутират във всяка от комисиите:

I. Минералогия и петрология:
1. Сулфидните минерали в КБР. 2. Кристалохимичка харак-

20—23 септември 1989 г.
София, България

теристика на минералите от КБР. 3. Геохимия на регионални метаморфните комплекси в КБР. 4. Редките и разсеяни елементи като критерии за процесите на скалообразуване в КБР.

II. Магматизъм:

1. Индикаторно значение на магматизма за геодинамичната обстановка в КБР.

III. Метаморфизъм:

1. Метаморфизъм и гранитообразуване. 2. Метаморфна еволюция на фрагментите от офиолити в КБР.

IV. Тектоника:

1. Структури и деформации в южните области. 2. Геодинамика на Карпато-Балканския възел.

КБГА

XIV КОНГРЕС НА КАРПАТО-

БАЛКАНСКАТА ГЕОЛОГИЧЕС-

КА АСОЦИАЦИЯ

V. Стратиграфия и палеонтология:

1. Биостратиграфска обосновка на хроностратиграфските граници на фанерозоя.

VI. Седиментология:

1. Модели на седиментация в КБР. 2. Постседиментационна еволюция на седиментите в КБР.

VII. Геофизика:

1. Строение, развитие и геодинамика на земната кора в КБР.

VIII. Хидрогеология и инженерна геология:

1. Екологични проблеми в инженерната геология и хидрогеология. 2. Термоминералните води в КБР. 3. Инженерно-геодинамични процеси в КБР.

IX. Изотопна геохронология:

1. Радиогеохронология на магмените и метаморфни комплекси и свързаните с тях орудявания в КБР.

X. Полезни изкопаеми:

1. Стратифорини рудни находища в КБР — източници на металите, условия за мобилизирането им и за формиране на находищата, геоложки модели. 2. Медно-пиритни и медно-порфирни находища. Рудно-магматични и рудно-метасоматични системи. 3. Металогенно развитие и райониране на КБР в светлината на новата глобална тектоника. 4. Нови минерални суровини. Геоложки и техноложки аспекти на търсенето и използването им.

Предвидено е провеждане на симпозиуми, семинари и постер-сесии. Ще се организират изложби на научна литература, геоложки карти, геоложки образци, полета и лабораторна апаратура, методи ки и геотехнологии. След конгреса са предвидени научни екскурзии в три пъча: Е. 1. „Стратиграфия и литология на фанерозойските седиментни комплекси в Балканидите“; Е. 2. „Алпийският магматизъм и свързаната с него металогения в Средногорията и Източните Родопи“; Е. 3. „Строение и

геодинамична еволюция на вътрешните зони на Балканидите — Краициди и Родопска област“.

В отговор на първия циркулар има получени общо над 500 заявки за доклади от България, от страните — членки на КБГА и от редица страни — нечленки на КБГА като Гърция, Турция, Франция, ГДР, ФРГ, Китай и др. Сега се подготвя вторият циркулар, който ще бъде разпространен до всички участници.

Резюмето на заявените и приети доклади (в обем до 4 страници) ще бъдат отпечатани в отделни томове. Ще бъде издаден и том с юрчани доклади, а за екскурзиите ще бъдат подготвени гидове.

Работата по подготовката на XIV конгрес на КБГА навлезе в решителна фаза. Организационният комитет, изградени те комисиони, както и цялата геоложка общественост трябва да проявят висока гражданска съзнателност и чувство за национална доблест за образцово организиране и провеждане на XIV конгрес на КБГА.

Доц. ДР ЖОЛЧЕВА
ген. секретар на XIV конгрес на КБГА

28-МИ МЕЖДУНАРОДЕН ГЕОЛОЖКИ КОНГРЕС

28-ИЯ МЕЖДУНАРОДЕН ГЕОЛОЖКИ КОНГРЕС ЩЕ СЕ СЪСТОИ В САЩ, ВАШИНГТОН, ОТ 9 ДО 19 ЮЛИ 1989 Г.

Регистрационни вноски за правоучастие

срокове
до 1. II. до 1 май след 1 май
1989 1989 1989

действителен участник			
Щатски долари	200	225	250
придружаващи лица	125	125	125
студенти	50	75	100

За да бъдат регистрирани участниците трябва да попълнят регистрационни форми по приложения образец.

Важни крайни срокове са следните:

1. За изпращане на резюме — 1. 10. 1988
2. За потвърждаване приемането на резюмето — 1. 12. 1988
3. Предварителна регистрация — 1. 02. 1989
4. Последна възможност за регистрация — 1. 05. 1989

Условия за настаняване:

Цените на хотелите във Вашингтон са между 68 долара на ден до 215 долара, най-често между 70 и 90 долара за легло в двойна стая. Ако резервацията е за 10-дневната продължителност на конгреса се правят известни отстъпки. Към

цените на нощувките трябва да се прибавят и 10% данък продажби и свързателно от 1,00 долара на стая за нощ.

Има ограничени възможности (около 1500 легла) за настаняване в едно от общежитията на трите университета в града при цени от 27 до 40 долара на легло в единична стая и 20—23 долара на легло в двойна стая. Всички хотели изискват депозит, за да направят резервацията, а за всички студентски общежития е необходимо предварително пълно заплащане на таксата за нощуване при регистрацията (до 1. 05. 1989 г.).

Церемонията по откриването на конгреса ще бъде на 9 юли 1989 г. след обяд, а закриването на 19 юли рано след обяд. Научните сесии ще се провеждат от 8,30—12,00 ч. и от 13,30—17,00 ч. На 15 и 16 юли няма да има научни сесии.

Предложените и одобрени резюмета трябва да се изпратят на съответния адрес.

Резюметата трябва да не надхвърлят 900 думи, включително и заглавия, автори и адрес и напечатани на машина с двоен интервал. Чертежи и таблица могат да се включат, но не и фотографии. Фигури трябва да са изчертани така, че да търпят дукратно намаление. Всяко резюме, освен английското копие, може да бъде придружено и с друго копие на друг език, което трябва да бъде отпечатано в същия интервал и в на-

пълно готова за печат форма. Размерите на такова резюме трябва да не надхвърлят 2 страници с размери 18x25 см при по-широкия полет.

Всички доклади и съобщения ще се изнасят на английски език без превод на други езици. Авторите могат да упълномощат техен колега да изнесе доклада, но задължително трябва да присъствуват до дискусията. Всяко устно представяне на доклада ще бъде ограничено до 15 минути и 5 минути за дискусия. Препоръчва се постерната форма на представяне на докладите, която представя на всеки автор до 8 кв. м площ. Текстът при такъв начин на представяне не трябва да надхвърля 4 минути четене. Постерните материали се изисква да бъдат предварително представени и одобрени. На постерните сесии ще има преводачи (френски, немски, руски и испански), за да подпомогнат дискусията.

Интересуващите се от условията за участие в екскурзии да се обадят при секретаря на БНГ.

Обръщаме внимание на условията всички абстракти и постерни участия да бъдат одобрени предварително от БНГ.

Оформянето на българско участие в конгреса ще става според възможностите на отделните ведомства за задгранични командировки и би трябвало да бъде утвърдено от БНГ.

НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ ПО ГЕОЛОГИЯ

● ТРЕТО КОНСУЛТАТИВНО СЪВЕЩАНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ ОТ ЕВРОПСКИТЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ СТРАНИ.

В София, в дома на учениците при БАН в периода 14—17 април тази година се състоя третото поредно консултативно съвещание на председателите на Националните комитети по геология (НКГ) на европейските социалистически страни. В него взеха участие акад. В. В. Менер и кгмн Р. И. Волков от СССР, проф. д-р К. Б. Юбиц от ГДР, д-р Г. Морвай от УНР, проф. О. Кумпера от ЧССР и бюрото Българския национален комитет по геология в състав: акад. Ек. Бончев — председател и членове — кгмн Р. Доков, проф. М. Желязкова — Панайотова, проф. д-р Ив. Велинов, и с. кгмн Ев. Джурова.

Заседанието беше открито и неговите участници приветствувани от акад. Ек. Бончев, а председателствувано от проф. М. Желязкова — Панайотова. Програмата включваше работни заседания през първия ден и научно-геоложка екскурзия в Искърския прелом през втория.

На сутрешното заседание интересен доклад изнесе акад. В. В. Менер, в който сериозно беше разглеждан въпросът за бъдещото участие на Международния Съюз по геоложки науки (МСГН) както и в асоцираните към него комитети и комисии. Обръщано беше особено внимание на необходимостта от надеждни връзки между НКГ в социалистическите страни, изработването на съвместни позиции и инициативи чрез постоянна координация на своята дейност в МСГН и асоциираните към него организации.

В хода на дискусията участниците в съвещанието изразиха съгласие с постановката, че чрез предварително обсъждане кандидататурите за новия

състав на ръководството на МСГН може да се постигне по-значително участие и съответно влияние на представители от социалистическите страни. На следобедното заседание доклади изнесоха проф. д-р К. Б. Юбиц и проф. М. Желязкова — Панайотова. Проф. д-р К. Б. Юбиц постави на обсъждане възможностите за бъдеща координация в дейността на НКГ в социалистическите страни. Докладчикът насочи дискусията и последователно спря вниманието на участниците върху три момента; основни цели и реални предпоставки за сътрудничество и конкретни предложения за осъществяване то му.

Подробна информация за хода на подготовката на 14-ия конгрес на КБГА през 1989 г., чийто домакин ще бъде нашата страна, изнесе проф. М. Желязкова — Панайотова. По тази точка от дневния ред съвещанието изрази съгласие за включване на Гърция като страна-участник в конгреса и подкрепи идеята на научно-органizationalния комитет един от пленарните, постановъчни доклади на конгреса да бъде изготвен от „международен“ авторски колектив, включващ представители от всяка страна-член на КБГА.

Третото консултативно съвещание на председателите на НКГ на европейските социалистически страни взе решение работните срещи на председателите на НКГ да се провеждат редовно на две години. В този смисъл 1990 г. (месец април) трябва да бъде годишната на следващото консултативно съвещание при есенни домашни ЧССР или УНР. Оформил се и становището, че четвъртото съвещание трябва да има по-разширен състав, включващ представители от Куба, Монголия, Виетнам, Югославия и Китай.

Изготвила информацията: и. с. кгмн Ев. ДЖУРОВА

35 ГОДИНИ ВИСШ МИННО-ГЕОЛОЖКИ ИНСТИТУТ

Някак неусетно изминаха вече 35 години от времето, когато през 1953 г. с указ № 231 на Президиума на Народното събрание бе създаден ВМГИ. Основните бяха положени от едно поколение геолози и минни специалисти, които с ентузиазма на младостта граяха новото и търсеха пътища за развитие в област, където не достигаха нито достатъчно опит, нито дългосгодишни традиции. С тези първи години ще останат свързани имената на изтъкнатите преподаватели и ръководители на института като чл. ков. Б. Каменов, проф. С. Бошев, проф. Х. Попборданов и редица други, допринесли за изграждането на института като самостоятелно учебно и научно звено. Много и разнообразни трудности трябваше да бъдат преодолявани в началото — ограничен материална база, липса на достатъчно квалифицирани кадри, учебници и учебни помагала. Пред първите випускници на института стоеше изключително отговорната задача — в кратки срокове да разгърнат на широк фронт геологопроучвателни работи, да организират добив и обогатяване на минерални суровини жизнено важни за икономическото развитие на страната.

В течение на годините институтът постепенно набираще опит и възможности, за да се утвърди днес като комплексен учебно-научен, проектантски и производствен център за обслужване на минно-добивната промишленост и геологопроучвателните работи у нас. Над 10 000 възпитаници на института до сега влагат уменията и знанията си в проучвателни, изследователски и добивни предприятия в страната, извършвайки разнообразна и многообхватна дейност по геоложкото изучаване и добива на полезни изкопаеми.

Понастоящем институтът обхваща три факултета — Гео-

логопроучвателен, Минно-електромеханичен и Минно-технологичен, в които ежегодно се обучават около 1500 редовни и задочни студенти. Всяка година средно 220—280 млади специалисти попълват редиците на геологопроучвателите, геофизиките, сондажните и минни специалисти в страната. От създаването на института, също така над 200 студенти от 26 братски и дружески страни са завършили в сестро висше образование тук.

Кадровият научен потенциал на който е поверено обучението на студентите наброява над 300 преподаватели, от които 44 професори и 54 доценти. За високата квалификация на преподавателите говори фактът, че над 150 от тях са защитили кандидатски, а 15 докторски научни степени. Публикации на изтъкнати наши преподаватели намират място на страниците на авторитетни научни списания, а тези изобретения са патентовани в страни като СССР, САЩ, ФРГ и др. Наред с обучението на студентите, в института се обръща особено внимание на следдипломната квалификация Средногодишно 55—65 души продължават обучението си като аспиранти към различни катедри, постоянно функционират две школи за извършващи специалисти, както и различни други форми на следдипломна квалификация.

Разнообразна по форма и значителна по обем е научно-изследователската работа в института, включваща годишно над 100 теми с фундаментално-научен и научно приложен характер, чиито общ обем надхвърля 4 млн. лв. Голяма част от темите се възвръщат в практиката, а възвръщаемостта на изразходваните средства за наука през последните години, по доказан икономически ефект надхвърля 3 лв за 1 вложен лв. Стремелът на института е ориенти-

ране на научния потенциал към перспективни научни направления със значим научен и приложен характер, към по-широко участие в изпълнението на стратегически национални комплексни и отраслови програми за развитие. Една нова форма на развойна и инженерно-внедрителска дейност в последните години се осъществява чрез работата на 4 научно-производствени сдружения с различни стопански организации, чистата печалба от които през миналата година надхвърля 400 000 лв. Успешно се развива и международното сътрудничество. Наред с утвърдените партньори на института от братските страни и на първо място от СССР, в последните години се разработват съвместни теми с водещи институти от САЩ, Гърция, Китай и други страни.

В годината на своя 35-годишен колективът на ВМГИ със законна гордост оценява изминатия път и постигнатите резултати. Безспорно, пред института на настоящия етап стоят и редица нерешени проблеми. Съвременното ниво на научните изследвания и обучението на студентите остро налага въпроса за повдигане на лабораторната база за обновяване на скъпите и пасивните фондове на института, за задълбочаване на научните търсения в нови авангардни области на научно-техническия прогрес, за още по-тесно свързване на усилията на неговия учен потенциал в разработването на значими в научно и практическо отношение задачи. Амбицията на колектива на ВМГИ е да доведе до край започнатото преустройство на висшето минно-геолошко образование и научните изследвания в тази област.

Проф. ктн Димо ЙОРДАНОВ — ректор на ВМГИ

УЛТРАБАЗИТИТЕ

На 15 и 16 март, 1988 год в конферензалата на Националния музей „Земята и хората“ се състоя научно-техническата конференция, посветена на „Възможностите за интензивно усвояване на серпентинизирани ултрабазити у нас и свързаните с тях полезни изкопаеми“. Конференцията организира Асоциацията „Металургия и минерални суровини“ с участие от Комитета по геология при МСГН „Климент Охридски“, ИИМ при БАН, НТС, БГД и НМ „Земята и хората“. В работата й взеха участие около 100 участници от около 30 организации — геолози, геофизики, обогатители, технолози и др., пряко ангажирани през различни периоди от последните 30—40 години с изучаването и усвояването у нас на ултрабазитните скали и свързаните с тях полезни изкопаеми, както и гости, специалисти по проблема от СССР и СФРЮ. Конференцията беше открита от до. Хр. Бонин. Възпителното слово произнесе доц. М. Малеев, а след това по време на 5 заседания бяха изслушани 19 доклади и изложени 5 постера, обсъждащи постигнатото в изследването и усвояването на ултрабазитите, талковите и вермикулитовите суровини, хромитовите руди, пла-

тиноидите, златото, пчкела и кобалта. На тези суровини беше посветена и изложбата, уредена в едно от крилата на музея, която илюстрира нашите природни дадености — титановите ултрабазитни скали, метаморфните им преобразувания и полезните изкопаеми, които са свързани с тях. Особен интерес предизвика витрината с разнообразни производни от ултрабазити — декоративни плочи, сувенирни изделия, различни видове огнеупорни, соли, лепила, ситали и др., получени от изследователите от ВХТИ, ИСФК, Микеларусовенио и др. Вермикулитовите концентрати, получени от НИПРОГУДА и др. Всички участници получиха Библиография-справка за публикации и най-важните геофизични материали по проблема „Ултрабазити и свързаните с тях полезни изкопаеми“. И през двата дни, в края на заседанията се проведоха оживени творчески дискусии. Отрочиха се успехите, постигнати по създаване на нови технологии, говори се по недообработките, трудностите в оценяването на суровините внедряването на успешно завършените разработки и др.

Проф. М. ЖЕЛЯЗКОВА — ПАНАЙОТОВА

СЪОБЩЕНИЕ

Във връзка с чествването „35 години Висш минно-геоложки институт“ се организира научна конференция на тема: „Минно-геоложката наука и техника в служба на човека и прогреса“ която ще се състои в гр. Смолян от 12 до 14. 10. 1988 г.

Заявки за участие в конференцията се приемат до 15. 09. 1988 г. на адрес: София 1156, ВМГИ, За Юбилейната научна конференция „ВМГИ—35“ Таксата за правоучастие е 50 лв и се внася по сметка 422-130 624-7, БНБ—1, София, Висш минно-геоложки институт.

СЕКЦИЯ „СЕДИМЕНТОЛОГИЯ“ ПРИ БГД

Седиментолозите от секцията при БГД участват ваха през 1987 г. в научни екскурзии за „Побитите камъни“ и „Юрската система в Краището“. Проведено е заседание с доклад за „Минералните суровини в Нигерия“. Публикувани са научно-популярни статии във в. „Народно дело“ (Варна) и в. „Хемус“. Написан е работен сценарий за цветен научен филм на тема „Побитите камъни“.

Секция „Седиментология“ при БГД планира през 1988 г. повече и разнообразни мероприятия за активизиране дейността.

Седиментологията (неточен синоним литологията) — наука за състава и произхода на съвременни утайки и седиментни скали в стратисферата, прилага и популяризира системно методологически подход. Данните за състава на седиментните минерали, скали и геоконплекси се използват пълноценно като индикатори за геотектонични и палеогеодинамични интерпретации. При това, главните проблеми на седиментологията се решават на съвременно научно ниво, като се отговаря на следните въпроси: 1 — как во се образува — седиментни минерали, седиментни скали и седиментни геоконплекси; 2 — каква е източникът на веществата — экзогенен (суши), едодогенен (вулкани), хидрогенен и т. н.; 3 — как се образуват утайки и скали — процеси за седиментация, реседиментация, диагенеза и катагенеза; 4 — къде се образуват утайки и скали — седиментни обстановки и палеогеодинамични обстановки.

На разкритието на флукотурбидитите (титонски флиш) при с. Пенковци

Седиментоложките палеогеодинамични реконструкции и карти са базирани на: 1 — геоложки данни за състава, структурата и генезиса на седиментните минерали, скали и геоконплекси; 2 — палеоклиматични данни и промени на климата; 3 — палеомагнитни данни за седиментни минерали и скали. Геоконплексите са главни индикатори за процесите в литосферните плочи или на границите им.

В съвременната седиментология важно значение имат генетичните типове скали, които са свързани причинно с различен механизъм на реседиментация: 1 — екстра-, интра- или тейфралолистостроми — подводни сваячания; 2 — екстра-, интра- или тейфралофлукотурбидити — пълни зърнести потоци; 3 — екстра-, интра- или тейфратурбидити или ламинити — турбидитни (мътни) потоци; 4 — екстра-, интра- или тейфра

контурити — контурни придърни течения. За демонстриране на тези генетични типове скали и дискутиране на процесите за образуването им, секция „Седиментология“ организира на 6-05-1988 г. научна екскурзия (теренни изследвания) по маршрута: София — Пенковци — Дивля — Кошарево — Брезник — Сливница — София.

В кониаса, сантона и кампаната на Средногорията е установена интересна литерална фаціальна зоналност: 1 — зона на от туйи и ефузивни скали; 2 — зона на тейфроден (тефратурбидитен) флиш; 3 — зона на варовици в редуване с глинести варовици. За демонстриране на тази зоналност и дискутиране на явленията и процесите, секция „Седиментология“ организира научна екскурзия по маршрута: София — река Тополница — Челопеч — Желява — София. При възможност ще бъде демонстрирано и явленията подморска ерозия в горнокредните разрези по тези места.

Седиментните геоконплекси (или формациите) имат важно значение за актуалитичните палеогеодинамични реконструкции и карти, както и за металогенната и прогнозната оценка на седиментогенни находища на минерални суровини. За внедряване на този метод в практиката и главно в нефтената геология в България, секция „Седиментология“ организира работни заседания с изяснение на цикъл от лекции за седиментните геоконплекси (формации) съответно в палеозоя, юрата и горната креда.

Д-р гми И. К. НАЧЕВ

ПРИСЪДЕНИ НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗВАНИЯ

● (за времето от 01. 06. 1987 до 01. 04. 1988 г.).

ДОКТОРИ НА НАУКИТЕ: Иван Стефанов Загорчев, Петър Георгиев Боков, Симеон Ангелов Калайджиев, Димчо Евстатиев Георгиев, Иван Славчев Хайдутов.

КАНДИДАТИ НА НАУКИТЕ: Димитър Драганов Драганов, Прокопи Стефанов Пиронков, Атанас Стефанов Митев, Иван Иванов Батанджиев, Георги Иванов Франгов, Катя Тушева Попова, Димитър Николов Бойков, Никола Георгиев Вардев, Димитър Славчев Синьовски, Маргариета Кирчева Райнова, Владимир Иванов Печигаров, Огнян Евтимов Петров, Димитър Драгомиров Кирилов.

ПРОФЕСОРИ: Георги Димитров Шишков

ДОЦЕНТИ: Георги Василев Георгиев

СТАРШИ НАУЧНИ СЪТРУДНИЦИ I СТЕПЕН: Иво Георгиев Сапунов, Илия Илиев Бручев, Симеон Димитров Симов

СТАРШИ НАУЧНИ СЪТРУДНИЦИ II СТЕПЕН: Калика Иванова Маркова, Сребрица Любенов Петров, Сава Стоянов Савов, Галина Иванова Павлова, Селма Овик Асладян Румяна Тодорова Арнаудова, Богдана Боянова Манева, Иванка Апостолова Сапунджиева, Тодор Ангелов Тодоров, Светослав Иванович Петрусенко,

НОВИ КНИГИ

БОГДАНОВ, Б. Медните на ходища в България. С., Техника, 1987. 388 с.

БОНЧЕВ, Ек. Балканидите. Геотектонско положение и развитие. С., БАН, 1986. 247 с.

ГЕОЛОЖКИ предпоставки за нефтогазоносността на Северозточна България. Под ред. П. Боков и Хр. Чамберски. С., Техника, 1987. 332 с.

ГЕОРГИЕВ, Г. К. Полезните изкопаеми от времето на траките. (Изследване). С., БАН, 1987. 134 с.

ГЪЛЪБОВ, М. и П. Пенчев. Решаване на приложни хидрогеоложки задачи с помощта на ЕИМ: Методика, програми, примери. С., Техника, 1986. 376 с.

ДАНЧЕВ, Хр. Строеж на земната кора в България. С., Техника, 1988. 334 с.

ДОСТИЖЕНИЯ българской геологии. Докл. 27-й междунар. геол. конгресс Москва, 1984 г. Отг. ред. Хр. Хрисчев. С., Техника, 1986. 299 с.

КРИСТАЛЛОХИМИЯ минералов. Матер. 13-й конгр. ММА, Варна, септ., 1982 г. С., БАН, 1986. 976 с.

ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ. (Сб. статии). Под ред. Ив. Начев. С., Техника, 1985. 119 с.

МАНДОВ, Г. Геоложка история на Земята. (Научнопопул. четиво). С., Наука и изкуство, 1986. 223 с.

МОРОЛОГИЯ и фазовые равновесия минералов. Матер. 13-й конгр. ММА, Варна, септ. 1982 г. С., БАН, 1986. 478 с.

НЕМЕТАЛНИ полезни изкопаеми в България. Т. I. Екзогенни промишлени минерали и скали. Под ред. Ст. Трашлчев. С., Техника, 1988. 268 с.

ПАЛАМАРЕВ, Ем. и А. Петкова. Фосилите на България. Т. 8. I. Сарматската макрофлора. С., БАН, 1987. 276 с.

ПЕТКОВ, Ив. Н. Земетресенията. (Научнопопул. очерк). С., Наука и изкуство, 1987. 64 с.

СТОЯКОВ, Хр. Редобряване и уранови находища. С., Техника 1986. 167 с. и др.

Първите айсберги, които видяхме изглеждаха тъжни и изтощени от някакво неизвестно спокойствие. На юг те започнаха да приличат на паднали в битка войни, издъхвани от вятъра, самовлюбени, самотни и огромни. Още по на юг те се възправяха на пътя на корабите с по-голяма мощ. Техните стени, с остри кули и резки очертания напомняха на строга та аскетична планинска архитектура от тибетските плато. Ние бихме могли да минем между тях. Не преставахме да се чудим как нещо толкова внушаващо живот би могло да се доближава до нас толкова много и все още да изглежда толкова отдалечено. Беше като да стоиш в дирижабъл над Анапур на или Еверест. Внушението за живот около тях не беше илюзия. Тюлените и ята от морски птици бяха привлечени от множеството риби плуващи в основанията им. Възхищавахме се на поведението на светлината около айсбергите. Те се ответяха от слънцето и от облаците, и от водата. Те също определяха и размерите си от светлината — колкото по-силна и по-пряка беше тя, толкова по-контрастна беше повърхността на леда им от тази на морския лед. Колкото по-силно беше небето, толкова по-ярки бяха техните очертания проектирани върху него. Плуващи огромни фрагменти — части отчупени от планински вериги, покрити със сняг хребти, циркусни долини, остри върхове. Там, където стениите докосват водата вълнението ги разяжда, създавайки каверни, пещери и ледени мостове и засявайки впечатлението за подводни скали. На линията на водата ледът блести аквамаринно срещу собствените си сини вобели стени отгоре. Там, където стената вода е запълнила пукнатини или е направила езерца, басейничетата са много-сини или заемчени до яркочерно морско-синьо, в зависи мост от дебеличната на леда. Ако айсбергът се е разлукал скоро, неговото ново лице блесеше в зелено-каво-синьо, азеленото на по-старите и „по-изветряли“ повърхности беше по-сивкаво. В здрача ледът взимаше цветовете на слънцето: розово, червенкаво-жълто, во

дно-пурпурно. Ледът едновременно отразяваше светлината и я заключаваше сред кристалните си върхове и ръбове. Където тя ставаше по-интензивна. Далеч под повърхността на водата той се простира и в третото измерение. Не е възможно да се разбере колко от него лежи под водата — 4/5 от неговата височина или 7/8 от неговата маса, както гласи общото морско правило. Формата на всеки един от айсбергите се изменя с движението на корабта. Нови долини, склонове, с набит отгоре сняг, защитни бастии, кули, стърчащи зъбери

АНТАРКТИЧЕСКИ МАРШРУТИ

попадат в погледа. С часове се взирахме към тези творения, каквито никога преди това не бяхме виждали.

Двадесетият ден от принудителния ни престой в палатичния лагер Лизард на остров Александър започва в такова ветровито акомпанимент, че всякаво желание за излизане навън е сподавено от инстинктивна съпротива срещу студа и хвърчащия над човешки бой всепроникаващ сняг. Налагането спада непрекъснато — новата поредна депресия не обещава скорошно подобряване на времето. Облаците са позаче и по-ниски, а видимостта — по-малка. Студът — достатъчен! Нов сняг е навалил и цялът вчерашен труд по разкопаването на преспите около полуогребаната палатка и около депото с шейните е напразен. Вятърът отива за момент и след това отново забучава свирепо. Въздушно-счезната стихия като че ли обезумява. Часове наред въздухът е изпълнен с вой, свистене и станания. Платицието, което потреперваше плахо в началото сега звъни глухо и мощно, а малкият чан окачен над главите ни почва да пее не преставно. В хаоса от звуци почукванията на връзките върху

заледения и вкоравен вход-тунел като че ли отговарят синкопите на някакви войнствени ритми... Към тях се приближават хорът от поскърцването на напрегнатите от натиска на бурята колове, тън... още на вентилационната тръба и далечния смътно-долавящ се грохот от ледниковата долина. На моменти солист-барабанист е само платицието, но основната музикална тема е една и съща и ще се повтаря вероятно без прекъсване и следващите дни. Безсмислено е да си подаваме носа навън за работа. Ситен сух сняг и ледени кристалчета

ще се забиват в очите, ще стържат по носа и бялата стена от сняг ще те ослепи и оглуши. Трябва, обаче да насечем ледени блокове за чая и ръцете за секунди се превръщат в безчувствени ледени висулки — със звънящи и странно непопулярни сини стъклца вместо пръсти. И в тази дво-свирепа пустощ, сред злоещия вой на свирещия вятър, през пелената от ивици сняг, прелитайки около нас, прозира мълножълтеникавия образ на слънцето, което не може да стопли безумно-студената белота на антарктическия пейзаж. Двете оранжеви палатки, ползасипани от сняг и двете черни купчини от покрити с платицието моторни шейни са толкова незначително малки в безбрежните снежни простори. Колко ли още дни ще чакаме в деморализиращо бездействие, студ, неудобства и безлокоиства!

Антарктическият пейзаж е едновременно съчетание от ужас и величие, абсурд и поинятност, страдания и радостно напущение. Той внушава впечателение за абсолютна неизменност и завършеност. Той е просто тук — недороснат от човека и като че ли много самотен,

а отсъствието на човешки следа може или да те стресне или да ти даде чувството, че можеш да разбереш тази земя и да намериш своето място в нея. Красотата тук е красота, която чувствуваш с плътта си и която може да предизвика сърцебиене. Чувствуваш я физически и ето защо понякога е ужасяващо да я доближиш. Не е само това, че този свят е не обикновен, но това, че той е и могъщ. Силата на въздействие то на антарктическата природа вероятно произтича от напрежението между очевидната красота и способността й да не ма живота. Когато в 1912 г. капитан Скот пътува в сърцето на замръзвания континент, за да открие, че е бил победен от Амундсен в битката за полюса, той пише в дневника си: „Велики боже! Това е ужасно място!“ Условието на вятъра и на времето са все още същите, както са били винаги в тези райони. Студът си е студ навсякъде по света и съвременният сняг е същият, който е отнед живота на Скот и неговите хора, преди толкова години. Но днес техниката и методиката на полярната теренна работа така са се подобрили, че физическата свърхиздръжливост е само спомен от далечното полярно наследство, която понякога съзнателно и изкуствено поддържат писателите. Геологът от ед на съвременна експедиция е все още способен да поемнее трудностите, които му налага обстановката, но сега той из ползва повече гледата си и насъбрания опит на неговите предшественици, за да държи тези заплахи на значително разстояние от себе си. Само по този начин той може да постигне най-добри научни резултати. И един от основните изводи, който ние извлечохме от нашата полева работа в Антарктида е, че подготвяката за такава работа и техническата й обезпеченост трябва най-стична да отговарят на най-добрият съвременен стандарт, за да бъде тази дейност и максимално ефективна и безопасна, и доставяща морална удовлетвореност

Доц. Борислав КАЧЕНОВ
Ст. ас. Христо ПИМПИРЕВ

ГЕОЛОЖКИ ТЕЛА

Наскоро се проведе обсъждане на картни листове Бургас, Ямбол и други от стохилядната карта на България. Те са съставени чрез отделяне на групи и свити, които включват интрузивни, вулкански, метаморфни и седиментни скали и геоложки тела. В тях „телата“ са отделени на „петрохимичен“, „литостратиграфски“ и „метаморфен“ принцип. Този повод налага важни констатации и изводи.

Учебниците на ВУЗ утвърждават, че геоложките тела са разнообразни по форма и размери: интрузивни скали — батолити, плутони, малки интрузиви, шокове, силове и дайки, вулкански тела — куполи, конуси, покрови, потоци, некове, сифове и дайки, седиментни скали — слоеве, пластове, пачки, геокмплекси (формации). Метаморфните скали имат тела аналогични със седиментните. Тези тела са реални в природата и са картируеми. На различномасштабните геоложки карти са отразени (картирани) именно геоложки тела на интрузивни, вулкански, метаморфни и седиментни скали. Картирани и изследвани в различен аспект от съответни специалисти, геоложките тела са предмет на системен генетичен анализ и синтез. Информациите за геоложките тела и генезиса им са главни проблеми и са в основата на теорията и моделите за интрузивния магматизъм, вулканизъм, метаморфизъм и седиментогенеза. Съотношенията между различните геоложки тела са изразени в съществуващата последователност, фацнално или ритмично редуване и т.н. Например в разрезите често има редуване на седиментни скали, туфи, туфити и вулкански скали. В този случай обаче,

вулканските скали (потоци и т.н.) са елементи на вулканските, а не на седиментните тела. Класификацията на типове скали (интрузивни, вулкански, метаморфни и седиментни) не допуска или по-точно изключва „картирането“ на „смесени геоложки тела“

Напоследък за седиментните геоложки тела са въведени чрез кодекс литостратиграфски единици — групи, свити и членове. Формалните литостратиграфски единици се картират, а геоложките карти, включително стохилядната карта, се съставят на литостратиграфски принцип. Геоложките карти със такива членове на литостратиграфски принцип, е по-правилно да се схващат като литостратиграфски карти. Те имат формален характер и са емпирични. Комплексната геоложка карта е анализ и синтез на петроложки, седиментни, тектонски и геофизични карти. Тя не е емпирична, а генетична и отразява целесъобразно геоложки тела на интрузивни, вулкански, метаморфни и седиментни скали. Тя разкрива закономерностите, в разпределението на тези геоложки тела в пространството и времето. Тя е обективна основа за системен генетичен анализ и синтез на процесите на магматизма, метаморфизма, седиментогенезата и геоложката еволюция. Именно комплексната геоложка карта е в основата на методологията, анализа и синтеза.

Във връзка с повода главната прелюзия е сериозно и отговорно да се започне дискусия по геоложките карти и принципите за съставянето им. Ръководството на БГД и Редакцията е целесъобразно да организират рубрика „дискусия“ в списанието на БГД.

Д-р гмн И. К. НАЧЕВ

МГКП на ЮНЕСКО и Международният съюз за геологически науки навършиха педнадевет продуктивни години. Няма друга проява в геологията, която да е сплотила толкова много професионални сили от толкова много страни, която да е получила подобна междуродна популярност и признание, да е осигурила такива съществени резултати. МГКП останала незабележима дори в най-трудните години на ЮНЕСКО, когато международната организация беше изправена пред сериозни финансови и политически проблеми. И статистиката е красноречива: завършени са повече от сто проекта, сега са в изпълнение проекти с номера вече около триста, публикувани са хиляди работи, само названията на които образуват два обемисти тома, организирани са хиляди работни срещи, колоквиуми и конференции.

Нашата страна е учредител, активен и уважаван участник в тази програма. Признати са приносите на българските геолози в проектите по докамбрийа, триас, варисидите, металогения, регионална тектоника, ултрабазитите, умерената зона, количествената петрохимия, геохимия и геология, палеогена. Имахме и колидери на проекти. В момента работим в десет активни проекта. Академик И. Костов беше първият българин — член на Научния комитет на програмата.

Набрала темпо, МГКП върви уверено към нови хоризонти, които не бива да бъдат покорявани без българско участие. Определени са предпочитанията ни към новите проекти за глобалните биологически яв

МГКП

МЕЖДУНАРОДНАТА ГЕОЛОЖКА КОРЕЛАЦИОННА ПРОГРАМА В ДЕЙСТВИЕ И ПЕРСПЕКТИВА

У нас догодина, в памките на XIV конгрес на КБГА ще бъде организирана международна научна сесия „МГКП и Карпато — Балканската геология“ и работни срещи на няколко проекта. Чакаме вашите идеи инициативи и активно участие. МГКП ще отсъства осезателно и на 28-ия международен конгрес във Вашингтон. Защо не и с наше участие. И с българин — лидер на проект.

Набрала темпо, МГКП върви уверено към нови хоризонти, които не бива да бъдат покорявани без българско участие. Определени са предпочитанията ни към новите проекти за глобалните биологически яв

ления, докамбрийските рудни находища, металоносните черни шисти, тетиската кредна корелация, дистанционните спектрални свойства, генезиса на офиолитите и океанската литосфера, тетиския палеозой, края на плейстоцена, международното геохимично картиране, база данни в седиментната петрография, еволюция на крайбрежията и др. Има идеи за нови предложения от нас по дълбочинна геофизика, турбулентна седиментология, експертни системи в геологията.

У нас догодина, в памките на XIV конгрес на КБГА ще бъде организирана международна научна сесия „МГКП и Карпато — Балканската геология“ и работни срещи на няколко проекта. Чакаме вашите идеи инициативи и активно участие. МГКП ще отсъства осезателно и на 28-ия международен конгрес във Вашингтон. Защо не и с наше участие. И с българин — лидер на проект.

Вашият ВЪЧЕВ
председател на Българския национален комитет и член на Научния комитет на МГКП в Париж

КРЪГЛИ ГОДИШНИНИ

БЪЛГАРСКОТО ГЕОЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО ПОЗДРАВЯВА С НАВЪРШВАНЕ НА КРЪГЛИ ГОДИШНИНИ СВОИТЕ АКТИВНИ ЧЛЕНОВЕ

- Иван Модахов
- Иван Мухачев
- Малецко Йорданов
- Мария Желязкова-Панайотова
- Неофит Обретенов
- Росен Иванов
- Стойко Пишелов
- Стойно Желев
- Стоян Трашлев

Палия взира се в морето — очаква търсещ Диоген, с обидна тежка на сърцето: не в труд — му оценен.

На ЮГ алкалната редица допират до флексурен рид. От тотото „Вулкан“ шестича пачели старият гранит.

Стоят гиганти граничари върху гранитен пиедестал със тежки брони и товари от жълт, червен и чер метал.

Факия, Оман, Манастира, Раздел, Поляна, Чернозем във двора мрамори задирят и крият ги под цветен шлем.

А Търнов кисело се плези на своя учен братовчед. Във двора му желай да влезе и дразни го със сладък мед.

Но Граматиков е известен с гостоприемния си нрав, със толерантност и дискретност и с оптимизъм величав.

Върху ръба един в средата стои немусей Кър Харман, че шапката му е в краката на най-модерния вулкан.

Богатствата му са прибрани във двор с калцирани греди. От ларамийски е му рани все още виждат се следи.

Къде е днешка Океана, къде е бил през кониас? Видял е може би Балканът, но днес си прави пълен пас.

Ив. ТОПОЛОВА

НА ГЕОЛОЗИТЕ-ВЕТЕРАНИ

Посвещавам на М. К.

Напускат редовете геолозите — останаха в сърцата им възторзите
Трудности преодоляваха сякаш в битки се наляваха
Те не свеждаха чела, а там пишеше „дела“
Само с пламък във сърцата преобръщаха недрата
На мислите крилатите набези родиха и крилати хипотези
И като птици волни бяха и в поривите си летяха
А често там сред висините здрависаха се само със орлите
Не знаяхме ни отдиш, ни умора — че бяха необикновени хора
Нестихаха огън и научни страсти — в небивали ентузиасти
И все нагоре се стремяха и сякаш че крилати бяха
А смело ровеха земята — да ѝ отгатнат чудесата
Пробиваха си пътя с чука — той беше тяхната сполука
И не за някаква награда хвърчеше гвардията млада
От туй доволна само беше — че геология твореше
И бяха те една плеада и съградиха здрава сграда
Живяха простичко — в палатки, но залъците бяха сладки
А вечер край запалени огънове съзиждаха на доужбата мостове
Останаха си все тъй скромни, макар с творения огромни
Във фантастичното им умозрение — а цялото им измерение
О, геолози-ветерани — за дръзновението вие бяхте призовани!
И ако можете ги догонете — наследници достойни им бъдете!
Те с геоложки са заряд — духът им си остана млад
Защо тъй яко грее горе там скалата!
Зашото там им светят имената!
О, горди чарошоти на въховете, докле сърца им тупкат, та вие все ще ги зовете!

Лора МИТОВА

ПОЕЗИЯ

ВУЛКАНОКЛАСТИКА ОТ ИЗТОЧНОТО СРЕДНОГО РИЕ

Посвещава се на Г. С.

Времето тече, времето не спира, времето е вечно, невечното умира.

Земята жива е и диша, сърце от лава в нея бий. Епохите за нея пишат история. Четам я ний.

И търсим мястото на Океана, опипваме снагата ѝ с ръка: на ЮГ и ИЗТОК от Балкана се стели островна дъга.

Бунтовно време — горна креда, а някъде през ценоман печели първата победа с гнева си първият вулкан.

Той облаците бели ближе със кърваочервен език и бомбите гирилята ниже със смъртоносния си вик.

Тече във Океана тефра, покрива земната снага, а бомбите обвива крехко и ги повлича към брега.

О, време, пълно с изненади, с бунтовен вик ту тук, ту там, вулканите прокарват автостради, реве вулкан подир вулкан.

Плутон се вихри заядливо и реже куполите им, през ден заспива мълчаливо и временно неурязвим.

Но времето навреме се потруди със ларамийския си нож. Дъгата островна оазбуда — прекръсна лятната ѝ нош.

А целокупните вулкани нахълца, гряза угаси. На ЮГ и ИЗТОК от Балкана в редици той ги нагласи.

Днес кватернер брой ядосан, брой до Странджанския праг: Зидаров, Бакаджик и Росен, Палия, Изгрев, Вьоли бряг.

Със багри времето бележи алкален ген и слънце в тях. Със здраве Бакаджик се ежи и с голен, благороден смях.

Зидарово в коси преплита свой металогеничен тест и медена изпраща пита на Росен в благороден жест.

На своя северен колега той златни сънища желай, Зидарово гори от жегата, за злато Вьоли бряг мечтай.

А Росен хитричко поглежда към синьо-черното море, каката мие си с надежда „Свети Иван“ да прибере.

Усмивката му е алкална и тъй горчи от морска сол, но ролята му е банална — вежът крои му автогол.

СЪОБЩЕНИЕ

Поканват се всички геолози от София на традиционното чествуване ДЕНЯ НА ГЕОЛОГА — 4 юни 1988 г., което ще се състои в Централното Средногорие — Асарел — Медет.

Приканват се геолозите от клоновете на Българското геологическо дружество да организират екскурзии, лекции, изложби и др. мероприятия за ознаменуване Деня на геолога.

От ръководството на Дружеството

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ НА В. „ХЕМУС“: Б. Бенев, М. Кехайова, Р. Костов, Г. Радев, К. Сапулджиев, М. Стайков (гл. редактор), Т. Тодорова, С. Филипова, Сл. Лазаров, Хр. Чемберски (зам. гл. редактор).

Главен редактор: Антон БОЯДЖИЕВ
Зам.-гл. редактор: Соня ФИЛИПОВА

Редакционна колегия: Мария Борисова, Мирчо Гроздев, Недко Недков, Цветан Христов, К. Ф. и Емилия Гюлмезова, Иван Павлов, К. Г. М. и Кольо Тонев, К. С. и М. Тодор Ненов.

Фоторепортер: Динко Байчев
Графичен проект: Антон Бояджиев.
Коректура: Румяна Ковачева.

Вестникът излиза два пъти в месеца — всяка втора и четвърта сряда. Ръкописи не се връщат. Приемат се авторски ръкописи в два екземпляра (първи и втори машинописен екземпляр) — 30 реда на страница, 54 знака на ред. Материали могат да бъдат изпращани на адрес: София — 1000, кв. Иленици. Геологопроучвателно предприятие — София, при Комитета по геология, пощенска кутия 255, вестник „Софийски проучвател“. Необходимо е авторите да посочват грите си имена по паспорт, точния си адрес и паспортните си данни.

Тел. 31-51-71, в. 262 — ГПП: 43-421 в 310 — ППП и ГК.
ДП „9-ти септември“ — София